

Criteria en vragenlijst themacertificaat Relaties en seksualiteit

Voortgezet onderwijs

Ter voorbereiding op uw aanvraag vindt u in dit document de criteria en vragenlijst voor het themacertificaat Relaties en seksualiteit.

De vragenlijst is gebaseerd op de gestelde criteria. Daarnaast zijn er vragen opgenomen die de beoordelaar een completer beeld geven op het 'wat' en 'hoe' op een school. Dit zijn beeldvragen. Bij het eindoordeel kijkt de beoordelaar naar het totale plaatje dat uit de aanvraag naar voren komt.

Om het themacertificaat aan te vragen, vult u de vragenlijst in via een online aanvraagstelsel op www.mijngezondeschool.nl. In de vragenlijst wordt onder 'ouders' ook 'verzorgers of iemand uit de directe omgeving van de leerling' verstaan.

Vul de vragenlijst zorgvuldig in en maak ruim gebruik van de mogelijkheid om een toelichting te geven zodat het voor de beoordelaar duidelijk is hoe de school het thema Relaties en seksualiteit heeft vorm gegeven.

Handig om bij de hand te hebben:

- Beleidsdocument
- Gedragsregels

Criteria themacertificaat Relaties en seksualiteit

Voortgezet onderwijs

Educatie

- A. De school maakt in het lesprogramma gebruik van (minimaal één) erkende Gezonde School-activiteit(en) rondom relaties en seksualiteit.
- B. De school besteedt in de lessen structureel aandacht aan relaties en seksualiteit.

Toelichting:

- *Met structureel bedoelen we dat het thema zowel minimaal één keer in de onderbouw als in de bovenbouw terugkomt en dat de school dit niet eenmalig doet.*
 - *In de lessen over relaties en seksualiteit komen de volgende onderwerpen aan bod: lichamelijke ontwikkeling (o.a. puberteit), veilig vrijen (preventie ongewenste zwangerschap en preventie soa), wensen en grenzen en seksuele grensoverschrijding en (acceptatie van) seksuele diversiteit.*
- C. De onderwijsactiviteiten op het gebied van relaties en seksualiteit zijn vastgelegd.
 - D. De school biedt docenten bij- of nascholing op het thema relaties en seksualiteit.
 - E. De school informeert ouders dat het thema relaties en seksualiteit is opgenomen is in het lesprogramma.

Signaleren

- A. De school heeft inzicht in hoe het met leerlingen gaat rond relaties en seksualiteit.

Toelichting: Denk bijvoorbeeld aan de periodieke onderzoeken die de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) / GGD op school uitvoert.

- B. Signalen m.b.t. relaties en seksualiteit worden besproken in een bestaand zorgteam van school.

Toelichting:

- *Elke school is wettelijk verplicht om een heldere ondersteuningsstructuur te hebben, waarvan een zorgteam, zorg- en adviesteam (ZAT) of multidisciplinair overleg deel uit maken. De vraag is of problemen of zorgen rondom dit specifieke thema gekoppeld worden aan deze bestaande ondersteuningsstructuur.*

- *Bij vragen en problemen denk aan: ongeplande zwangerschap, soa, seksueel misbruik, loverboys, vrouwenhandel, grensoverschrijding, seksuele problemen, ruilseks, sexting, problemen seksuele oriëntatie, homonegatief gedrag, uithuwelijking/er gerelateerd geweld.*
- C. De school informeert leerlingen en ouders bij wie zij terecht kunnen voor vragen/hulp rond relaties en seksualiteit en pakt signalen op.

Schoolomgeving

- A. De school heeft praktische maatregelen getroffen om de veiligheid op het gebied van relaties en seksualiteit op school te bevorderen.

Toelichting: Denk bijvoorbeeld aan maatregelen zoals verlichting van de fietsenstalling en beveiliging tegen loverboys.

- B. De school betreft leerlingen bij activiteiten rond het thema relaties en seksualiteit.
- C. De school betreft andere organisaties bij activiteiten rond het thema relaties en seksualiteit.

Toelichting: Denk hierbij bijvoorbeeld aan samenwerking met externe partijen bij de organisatie of invulling van lessen en projectweken of rondom doorverwijzing van leerlingen.

Beleid

- A. Het thema relaties en seksualiteit maakt onderdeel uit van het schoolbeleid.
- B. De school heeft gedragsregels over hoe zij wil bijdragen aan gezondheid, veiligheid en gezond gedrag rondom relaties en seksualiteit.
- C. De school informeert leerlingen en ouders over het beleid en de gedragsregels rondom het thema relaties en seksualiteit.
- D. Het beleid en de gedragsregels worden geëvalueerd.
- E. De school heeft de coördinatie van het thema relaties en seksualiteit belegd.

Vragenlijst themacertificaat Relaties en seksualiteit

Voortgezet onderwijs

Algemeen

1. Wat is uw functie?

Antwoord:

2. Bent u ook de contactpersoon voor het vignet Gezonde School?

- Ja
- Nee, dat is (*geef naam, functie en mailadres*)

3. Hoeveel leerlingen heeft de locatie waarvoor u het vignet Gezonde School aanvraagt?

Antwoord:

4. Voor welk(e) schooltypes?

- Praktijkonderwijs
- Vmbo
- HAVO
- VWO
- VSO

5. Voor advies en ondersteuning over de Gezonde School kunt u terecht bij de Gezonde School-adviseur van uw regionale GGD. Zie [hier](#) voor een overzicht.

Hieronder kunt u aangeven of u hier gebruik van heeft gemaakt. Mogelijk neemt de beoordelaar contact op met de betreffende persoon bij eventuele vragen of onduidelijkheden rondom de aanvraag.

I: Denk hierbij bijvoorbeeld aan een Gezonde School-adviseur van de GGD.

- Ja, ik ben geholpen door: (Geef naam van adviseur en organisatie)
- Nee, ik heb geen gebruik gemaakt van advies of ondersteuning.

Educatie

6. Maakt uw school in het lesprogramma gebruik van één of meer erkende Gezonde School-activiteiten rondom relaties en seksualiteit? (Meerdere antwoorden mogelijk).
- Lang Leve de Liefde onderbouw vmbo, havo, vwo
 - Lang Leve de Liefde praktijkonderwijs
 - Lang Leve de Liefde bovenbouw havo, vwo
 - Lesbief Lang Leve de Liefde Seksuele Diversiteit (aanvullend)
 - Lang Leve de Liefde L.O.V.E. Online (aanvullend)
 - Lang Leve de Liefde Jij en de media (aanvullend)
 - Je lijf, je lief!
 - Levensvaardigheden
 - Spel Girls' Choice
 - Spel Boys R Us
 - Bordspel SeCZ TaLK (jongeren met chronische aandoening of beperking)
 - SchoolsOUT
 - Serious game Can you fix it?
 - Begrijp me goed
 - Liefde is... voor meisjes
 - Benzies & Batchies
 - Theatervoorstelling Loving me, loving you
 - Wat doe jij? Wensen en Grenzen in de Liefde
 - Counsellingsprogramma Girls' Talk
 - Counsellingsprogramma Girls' Talk +
 - Counsellingsprogramma Make a move!
 - Weerbaarheidstraining Kanjertraining
 - Anders, namelijk: . .
 - Nee
7. Besteedt de school in de lessen aandacht aan de volgende onderwerpen?
i: de vetgedrukte onderwerpen moeten minimaal in de lessen terug komen.
- **Lichamelijke ontwikkeling (o.a. puberteit)**
 - Relatievorming
 - Zelfbeeld (o.a. invloed media en genderidentiteit)
 - **(Acceptatie van) seksuele diversiteit**
 - **Veilig vrijen (preventie ongewenste zwangerschap)**
 - **Veilig vrijen (preventie soa)**
 - Voortplanting en gezinsvorming
 - **Wensen en grenzen en seksuele grensoverschrijding**
 - Veiligheid online (bijvoorbeeld sexting, grooming en online daten)
 - Anders, namelijk
 - Nee

8. In welke leerjaren besteedt de school in de lessen aandacht aan relaties en seksualiteit?

- Praktijkonderwijs: *(geef leerja(a)r(en) aan)*
- Vmbo bb: *(geef leerja(a)r(en) aan)*
- Vmbo kb: *(geef leerja(a)r(en) aan)*
- Vmbo gl/tl: *(geef leerja(a)r(en) aan)*
- Havo: *(geef leerja(a)r(en) aan)*
- Vwo: *(geef leerja(a)r(en) aan)*
- VSO: *(geef leerja(a)r(en) aan)*

9. Zijn de onderwijsactiviteiten op het gebied van relaties en seksualiteit vastgelegd?

i: Denk hierbij aan: curriculum, beleid, jaarplanning

- Ja, als onderdeel van het curriculum *(upload document)*
- Ja, als onderdeel van een beleidsplan *(upload document)*
- Ja, anders namelijk... *(evt. upload document)*
- Nee *(geef toelichting)*

10. Biedt de school docenten bij- of nascholing op relaties en seksualiteit?

Zo ja, op welke manier?

- Ja, namelijk *(evt. bijlage toevoegen)*
- Nee *(geef toelichting)*

11. Informeert de school ouders dat er aandacht is voor het thema relaties en seksualiteit op school?

- Ja, via de homepage van de school of een (digitale) nieuwsbrief [upload voorbeeld]
- Ja, via de schoolgids [upload de schoolgids en geef de betreffende pag.nrs.](*bijlage verplicht*)
- Ja, tijdens open dagen op de locatie
- Ja, tijdens oudergesprekken op indicatie
- Ja, tijdens ouderbijeenkomsten
- Nee *(geef toelichting)*

Signaleren

12. Wordt er op uw school periodiek nagegaan hoe het met leerlingen gaat rond relaties en seksualiteit?

i: Denk bijvoorbeeld aan de periodieke onderzoeken die de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) / GGD op school uitvoert.

- Ja , met JGZ-vragenlijst 'Jij en je Gezondheid'
- Ja, met de JGZ-vragenlijst 'Gezond Leven, Check het even'
- Ja, met andere vragenlijst namelijk:..... (geef toelichting)
- Anders, namelijk: (geef toelichting)
- Nee

13. Wat doet uw school met de informatie uit deze periodieke meting?

<Open tekstveld>

14. Worden problemen en zorgen rondom relaties en seksualiteit gesignaleerd en besproken in een zorgteam van school?

i: Elke school is wettelijk verplicht om een heldere ondersteuningsstructuur te hebben, waarvan een zorgteam, zorg- en adviesteam (ZAT) of multidisciplinair overleg deel uit maken. De vraag is of problemen of zorgen rondom dit specifieke thema gekoppeld worden aan deze bestaande ondersteuningsstructuur. Er kan een zorgplan of zorgprotocol als bijlage toegevoegd worden.

- Ja, namelijk ...(geef toelichting) (eventueel bijlage toevoegen)
- Nee (geef toelichting)

15. Informeert de school leerlingen bij wie zij terecht kunnen met vragen of hulp rond relaties en seksualiteit? Zo ja, hoe?

- Ja, via de website van de school (voeg link toe)
- Ja, via de nieuwsbrief (upload voorbeeld)
- Ja, via de schoolgids (upload de schoolgids)
- Ja, via mentorgesprekken
- Ja, via posters op school
- Ja, via de jeugdgezondheidszorg (binnen een JGZ-consult)
- Ja, via de lesmethode
- Anders, namelijk(geef toelichting)
- Nee (geef toelichting)

16. Informeert de school ouders en anderen bij wie zij terecht kunnen met vragen of hulp rond relaties en seksualiteit van het kind? Zo ja, hoe?

i: Ouders/verzorgers of iemand uit de directe omgeving van de leerling

Voorbeelden: Bij vermoedens van seksuele grensoverschrijding, bij verspreiding van naaktfoto's of naakt filmpjes, bij niet respectvol gedrag richting LHBTi-leerlingen.

- Ja, via de website (voeg link toe)
- Ja, via de nieuwsbrief (upload voorbeeld)
- Ja, via de schoolgids (upload de schoolgids)
- Ja, via ouderbijeenkomsten
- Ja, via oudergesprekken op indicatie
- Anders, namelijk(geef toelichting)
- Nee

17. Hoe wordt omgegaan met signalen van ouders rondom relaties en seksualiteit met betrekking tot hun kind? Geef hierbij eventueel een geanonimiseerd voorbeeld.

<Open tekstveld>

18. Heeft u nog aanvullingen rond signaleren?

i: Denk bijvoorbeeld aan schoolmedewerkers die getraind zijn in het signaleren rondom relaties en seksualiteit of aan het bieden van extra ondersteuning/zorg aan leerlingen die dit nodig hebben.

<Open tekstveld>

Schoolomgeving

19. Welke praktische maatregelen zijn getroffen om onveilige situaties op het gebied van relaties en seksualiteit te voorkomen? (meerdere antwoorden mogelijk).

- Verlichting in de fietsenstalling of andere donkere plekken
- Toezicht op het schoolplein door conciërges of docenten
- Cameratoezicht
- Condoomautomaten
- Anders, namelijk (geef toelichting)
- Geen

20. Heeft de school nog andere aanpassingen in de schoolomgeving gedaan om gezond gedrag rond relaties en seksualiteit te stimuleren?

i: Denk bijvoorbeeld aan het ophangen van gedragsregels in de school

<Open tekstveld>

21. Betreft uw school leerlingen bij activiteiten rondom relaties en seksualiteit?

Zo ja, hoe?

i: Denk bijvoorbeeld aan:

- *Leerlingen hebben op school een eigen GSA (Gender and Sexuality Alliance) opgericht.*
- *Leerlingen denken mee over activiteiten op school rondom relaties en seksualiteit in een leerlingenraad.*

- Ja (geef toelichting)
- Nee

22. Betreft de school andere organisaties bij activiteiten rond relaties en seksualiteit?

Zo ja, geef een korte omschrijving

i: Denk bijvoorbeeld aan de GGD, jeugdzorg, jeugd GGZ of politie. Er kan o.a. worden gedacht aan samenwerking met externe partijen bij de organisatie of invulling van lessen en projectweken of rondom het doorverwijzen van leerlingen.

- Ja, namelijk(geef toelichting)
- Nee (geef toelichting)

Beleid

23. Maakt het thema relaties en seksualiteit onderdeel uit van het schoolbeleid?

i: Denk hierbij ook aan de missie / visie van de school en aan de kernwaarden, doelen, pedagogische opdracht.

- Ja (upload dit schoolbeleid en geef paginanummer aan)
- Nee (toelichting mogelijk)

24. Heeft de school gedragsregels opgesteld over omgangsvormen in en rond de school met betrekking tot relaties en seksualiteit?

- Ja, namelijk: (upload het document)
- Nee (door naar vraag 29)

25. Welke van de volgende onderwerpen komen terug in de gedragsregels voor relaties en seksualiteit?

- Respectvol gedrag
- Acceptatie van seksuele diversiteit
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen docent en leerling
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen medewerkers
- Anders, namelijk (geef toelichting)

- Geen

26. Hoe gaat de school ermee om, als de gedragsregels niet nageleefd worden?

i: Denk bijvoorbeeld aan een protocol hoe te handelen als gedragsregels geschonden worden.

<open tekstveld>

27. Informeert de school leerlingen en ouders over de gedragsregels rond relaties en seksualiteit?

- Ja, de school informeert leerlingen. Geef toelichting <open tekstveld>
- Ja, de school informeert ouders. Geef toelichting <open tekstveld>
- Nee, geen van beide.

28. Wanneer zijn het beleid en de gedragsregels voor het laatst geëvalueerd?

<open tekstveld>

29. Heeft de school de coördinatie rond het thema relaties en seksualiteit bij iemand belegd?

Zo ja, bij wie?

- Gezonde School-coördinator
- Directielid
- Docent
- Zorgcoördinator
- Anders, namelijk....
- Niet

30. Heeft u nog aanvullingen op uw aanvraag?

<open tekstveld>

31. Waar bent u trots op als het gaat om het thema relaties en seksualiteit binnen uw school?

<open tekstveld>

Commitment

32. De (adjunct) directeur en de Medezeggenschapsraad committeren zich aan de aanvraag voor het vignet Gezonde School voor het thema Relaties en Seksualiteit.

Deze vragenlijst is naar waarheid ingevuld.

- Ja
- Nee